

ՀԱՅ ԿՍՈՒՄ

ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹ
Ը.Մ.Ը.Մ.Ի
ՀԻՄՆԵԱԼ
1918 ին.

ORGANE

DES SCOUTS ARMÉNIENS

FONDÉ EN

1918

HAÏ SCOUTS

Revue Bi-Mensuelle des Scouts Arméniens

No 4 1ère année. Mai 1934

ՀԱՅ ԱՎԱՌԻՏ

ՊԱՏՈՒՄՆԵՐԻ ԿՐԿՆՈՒՄԱՅ ԹԵՐԹ

ՏԵՐՑՈՒՆ ԲԱԺՆՈՂԻՆ ԳՈՆՆԵՆԿ

Պատմություն	25 ֆր.
Գրական, քննադատական, ֆուկտուսներ	20 ֆր.
Միջոցառումներ, երգեր	30 ֆր.

Գրքատանայ (Կ. Ս. Մ. Մ.)

ՀԱՏՈՒ ԶԵՆՈՒԹԷՆ 1.25 ֆր.

Կ Կ Ր Ե Ի Ո Ր Ի Զ Գ

Երաստանիան վերին Գարննայն եւ «Հայ Որսուտ»ին վերաբերեալ դրամ, սպանդանոցում ռաճակ, յոգնում, քղքակցութիւն, դրկել հետեւեալ հասցեով՝

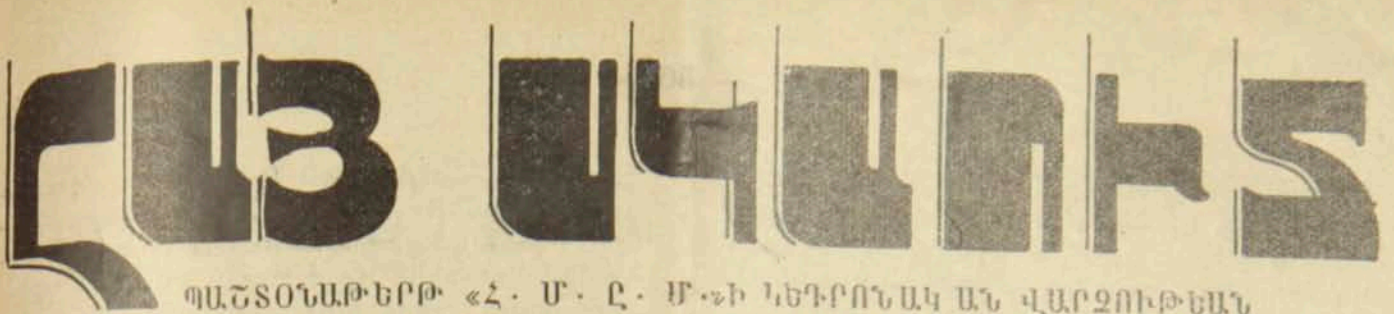
Mr. M. KURKDJIAN,

39, rue Maubeuge,

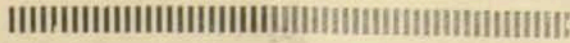
PARIS (9^e).

«ՀԱՅ ԱՎԱՌԻՏ ԿՐ ԿՐԿՆՈՒՄՆ» ցանկով պիտի զննեք այն ազնիւ անունները, որոնք մեր թերթը քաջալերելու, եւ տարածելու ֆամար նիւթապէս կ'օգնեն անոր ծաւալումին, բաժանորդագրուելով սեւէ հայ ազգատիկ հաստատութեան մը, կամ վարժարանի մը ի նպաստ:

Թերթիս վարչութիւնը մասնաւոր զեղչ կ'ընէ ազգային բոլոր հաստատութիւններուն, երբ իրենք ըլլան ուղղակի վճարողը՝ պահանջելով 20 ֆր. տարեկան բաժնեգին:

ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ «Հ. Մ. Ը. Մ.»-ի ԿԵՐԻՐՈՆԱԿ ԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ
ՀԻՄՆԵԱՆ, 1918

HAÏ SCOUT

REVUE BI-MENSUELLE DES SCOUTS ARMÉNIENS

Fondée en 1918

Գ. ՇՐՋԱՆ — Ա. ՏԱՐԻ

- ԹԻԻ 4 - (1-re année. MAI.) ՄԱՅԻՍ 15-31 1934

ՈՒՐ Է ՀԱՅՐԵՆԻՔԸ

Հայրենիքի անունը մարդու այնքան բնական է, որ մտէն առաջ սիրտը կը տեսնէ, կը սիրէ, ու կը նաշակէ:

Կա՞յ մէկ ազգ մը որ աշխարհիս վրայ չունենայ հաստատուն տեղ մը, որ անբուական դարերէ պատկանած ըլլայ իր պապերուն, ուր ապրած եւ թաղուած չըլլան իր հայրերն ու ծնողները:

Հայրենիքի անունը այնքան խորհրդաւոր սրբութիւն մըն է որ հողէն ջրէն աւելի կապուած է մարդու հոգիին հետ, եւ իբրեւ անբացատրելի հաւատք մը նոյնացած մեր եսին հետ կը տանինք գայն երկրէ երկիր:

Մարդիկ կ'ապրին խառնուած իրաւորու, կամ վանառականութեամբ, կամ դժբախտութեամբ հեռացած օտար երկիրներ, կը տեսնենք օտար դէմքեր, բարբեր, լեզուներ, կը թափառինք երկրէ երկիր, սահմանէ սահման, սակայն այս խառնակութեան մէջ կը փնտռենք անոնք որ մեր լեզուն կը խօսին, մեր սիրտը կը ֆաշէ իրեն, մեր արիւնն ունին, կը զգան նոյն սէրը, նոյն ցարը, կը կարդան հանոյժով այն պատմութիւնը որ մերն է եւ ահա կը նանչնանք գայն մեր *աղզաղիցը*, *ցեղակիցը*, *հայրենակիցը*. զիրար կը սիրենք իբրեւ նոյն մօր զաւակները, նոյն բնականիքի անդամները. եւ միասին կը փնտռենք կարօտով այն հողը ուր ծնած եւ

մեծցած են մեր հայրերը. ինչպէս գաղթող ծիծեռնակը կ'երազէ իր գարնանային բոյնը գոր լքած էր խիստ ձմրան մը վախէն:

Բնական է ուրեմն հայրենիքը փնտրուելն ու սիրելը:

Ամէն մարդ գիտէ իր ծննդավայրը բայց ոչ ոք գիտէ թէ ուր պիտի մեռնի. երանի՜ անոր որ իր գլուխը կը հանգչեցնէ յախտեանական վնով, հոն, ուր ապրած են իր հայրերը եւ որուն կապուած է ամենաբազմը յիշատակներով:

Բայց մենք ամէնքս օտարութեան մէջ գաղթած ծիծեռնակներ ենք. և ոչ ոք մեզմէ կ'ըսէ թէ այս հողը մերն է, այս երկիրը ուր հիմա կը բնակիմ առժամապէս, իմ հայրերու ժառանգութիւնն է. ոչ, ոչ, Հայ սիրտը չի կրնար այսպիսի բան մը խորհիլ ուր մնաց համոզուիլ ու հաւատալ, եւ ոչ օտարները կ'ընդունին զմեզ ցեղակից եթէ նոյն իսկ մեր մէջ ըլլան իրենք զիրենք ուրացութեամբ օտար կեղծողներ:

Ո՞ւր է սակայն մեր հայրենիքը, անշուշտ հարց կուտայ ամէն հայ իր մտքին եւ սրտին. միթէ հո՞ն ուր մարդ հանգիստ կ'ապրի լիացած հարստութեամբ, ինչպէս կ'ըսէր հռոմէացի հարստասանը. բայց շատ նիւթական, ցած եւ գրեթէ միայն կենդանական պիտի ըլլար, բանաւոր մարդու մը

համար, հայրենիքը կապել ներթականին երբ մարդ ոչ միայն հացով կը շատանայ այլ կը փնտռէ իր միտքը, սիրտը, գաղափարականը, արիւնը, լեզուն արդարացրելու, գահացնող աւելի բարձր եւ գեղեցիկ պատասխան մը-

Ո՞ր է Հայրենիքը .

— Հոն ուր անբուական դարերէ ըստեղծուեցաւ հայ միտքը, հայ պատմութիւնը, հայ հաւատքը. հոն ուր կանգնեցին հողէն դուրս քաշելով հրաշակերտ կոթողներ հաւատքի եւ գեղեցկութեան. հոն ուր հնչեց դարերով հայրենու երգն ու լեզուն. հոն ուր իրենիք քաղուեցան յետ շատ մը քաշարի գործերու եւ սրբացուցին երկիրը. նախախնամող ձեռք մը սահման գրաւ երեք ծովեր, գայն բարձրացուց երկնիքի մօտ լուսակողմի մէջ պէս, ու կանգնեց չորս սիւներ Արարատը, Արագածը, Սիփանն ու Նեմրոսը, հոն է իմ հայրենիքս յիշատակներու, մեռելներու, սրբութիւններու օրհնեալ երկիրը՝ Հայաստան, Հայաստան:

Թէպէտ յափշտակեցին, կողոպտեցին գայն իրեն բնիկ ժառանգներէն, անիրաւ աւագակներ, սակայն ոչ մէկ օրէնիք, ոչ մէկ խիղճն եւ արդարութիւն գողցուածը գողին կը համարի: Մերն էր ի յաւիտենից, մերն էր երէկ, եւ մերն է այսօր ալ, վաղն ալ. Հայաստան, Հայաստան . . . :

Մեր հողին սրբութիւնը, մեր տուներուն նուիրական յիշատակը առած եւ օտար երկիր մեկնած ենք ինչպէս կրեան իր բնակարանը կը տանի տեղէ տեղ. աչքերնիս դէպի ետեւ քէ քէ պիտի գայ մեր

գարունը, Հայկական Չատիկը որ դառնաւ տեսնեմք մեր երկրին որպիսութիւնը: Բայց հողէն, տուներէն աւելի քան կազին մասունք մը պահած ենք մեր սրբան խորը, շատ խորը, հայրենիքի ամէնէն ազնուական մասը ՀՈԳԻՆ, որ չի մեռնիր, ոչ սրով, ոչ բռնութեամբ, ոչ ժամանակով, ոչ հայատեաց գրգռելով. կ'ապրի միշտ արթուն, միշտ կենդանի, երիտասարդ, ազրիւրի պէս վնիտ, կեղեղի պէս ուժգին. բաժնուած ամէն մէկ հայու հետ, նոյն եւ անբաժանելի ամէն հայու մէջ, ինչ աստղի աստի տակն ալ գտնուի. օտարները գայն դիւրաւ կը գատեն բոլոր խառնակ ցեղերէն, Արմէնիէն, Արմէնի՛. մենք զմեզ արիւնով կը քանչնանք, որովհետեւ հարագատ եղբայրներ ենք եւ մեր հայրենիքն է Հայաստան, Հայաստան:

Միքէ կարելի՞ է մեր պատմութիւնը ջնջել, մոռցնել մեր լեզուն, այրել հագարաւոր ձեռագիրներ. բանաստեղծութիւններ. կարելի՞ է սպաննել Հայկի, Տիգրանի, Թորոսի, Դաւիթ Պէկի, Սերոբի, Անդրանիկի հոգիները:

Ո՞վ կրնայ Օշականը քանձր հողով քաղել, Նարեկացին մոռնալ իր մութ խոցին մէջ, Ալիշանը լքել Ս. Ղազարի մէկ անկիւնը:

Ոչ, ոչ ուր որ ալ ծնած ըլլաւ իմ հայրենիքս միայն չոր հողն ու քարը չէ, այլ բոլոր անցեալով, յիշատակներով, սրբութիւններով ու պատմութեամբ հոգիացած վերացած յաւիտենական իմ հայրենիքս:

Հայաստանն է, Հայաստանն է:

ՀԱՅ ՍԿԱՌԻՏ

Հ.Մ.Ը.Մ. - Ի ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ Ն Պ Ա Տ Ա Կ Ը

ՅՕԴՈՒԱԾ 1.— ա) Կազմակերպել նոր սերունդը՝ պատրաստելու համար պարկեշտ, պարտաճանաչ, հայրենասէր եւ կարգապահ հայ քաղաքացիներ: Այսօրուան թարմ ու ցրուած ոյժերէն ստեղծել միաձոյլ կամք մը:

բ) Դաստիարակել պատանին այնպիսի եղանակով մը, որ դառնայ աւելի ձեռներէց, սովորն ճկուն ու բարեձեւ, որ ան ըլլայ մտքով արթուն, կամքով զօրեղ:

գ) Ժողովրդականացնել ազգովին նախապատրաստուելու անհրաժեշտութեան գաղափարը:

դ) Աջակցել երկեսն այն սկսուածներուն, որոնք ընդունակութիւնը ունին հետեւելու ցեղին տնտեսական բարելաւման ու Ֆիզիքական պահպանման նրպաստող մասնագիտութիւններու:

ԱՌԱՔԻՆԻ ՏԻԿԻՆՆԵՐ

Եթէ մեր ազգին հին եւ նոր պատմութիւնը լեցուն է տխրալի եւ սխրալի դէպքերով, որոնք երբեմն զմեզ հպարտութեամբ եւ երբեմն արցունքով կը լեցնեն: Չեմ կարծեր թէ զանուի ազգ մը որ այնքան բարձր եւ առաքինի մայրեր ու քոյրեր տուած ըլլայ քան թէ մեր ցեղը: Յեղաշին ընազգով ամօթխած, որդեսէր, տնասէր մայրեր, որոնք հին դարերէն մինչեւ 1915-ի ահաւոր աղէտը, ցոյց տըւին այնպիսի կորով, այնպիսի քրիստոնէական քաջութիւն մանաւանդ այս վերջին Գողգոթայի ճամբուն վրայ, որ եթէ գրուած ըլլար իւրաքանչիւրին պատմութիւնը, ոչ մէկ վիպասան կամ բանաստեղծ պիտի կարենար այդքան վսեմ դեղեցկութիւն երեւակայել:

Այսպիսի առաքինի մայրերու շնորհիւ է որ մեր ցեղը տակաջ դժբախտութեան հարուածներուն եւ պիտի տակաջ որքան մեր մայրերն ու քոյրերը նոյն ճամբով եւ նոյն հողիով կ'առաջնորդուին:

Այսպիսի բարձր եւ ազնուական հողիով տիկիներու զոհարարարգ պատմութիւն մը ունինք նաեւ հինգերորդ դարուն, Վարդանանց պատերազմէն վերջ, երբ քաջերն ինկած էին դաշտի վրայ եւ ոմանք գերի տարուած Պարսկաստան, երկիրն աւերակ թշնամիներու ձեռքը: Հայ մայրն էր որ զոհողութեան եւ քաջութեան օրինակը պիտի տար:

նակով:

Ահաւասիկ Եզրիչէ պատմագրին (*) նկարագրութիւնը կ'ուզէի որ ամէն մէկ արեւոյշ կարդար եւ առաջնորդուէր այդ փափուկ եւ ազնուական տիկիներու օրինակով:

Իսկ (Աւարայրի) պատերազմին մէջ ինկած քաջերուն եւ գերուածներուն տիկիները եւ չեմ կրնար մէկ մէկ համբել,

(*) 451 քուի յունիս 2-ի պատերազմին ակնատես եւ մասնակցող վարդապետ մըն էր Եզրիչէ եւ միանգամայն Ս. Վարդանի գրագիրը: Շատ բանատեղական եւ բոցավառ գոյներով նկարագրած է Աւարայրի պատերազմը մեզի տալով քաջերու բանակ մը, եւ պատմական հրաշալի աշխատանք մը:

Մեր հոս գրաբարէն քարգմանած դրուագը ամէնէն աւելի յուզումնալից եւ գեղեցիկ էջն է:

որովհետեւ շատերէն քիչերը կը ճանչնամ: Հաղիւ հինգ հարիւր հաս ինձ ծանօթ են, ոչ միայն անոնցմէ որ մեծ նախարարուհի էին, այլ շատեր նաեւ անոնցմէ որ փոքր նախարարուհիներ էին:

Իայց ամէնքն ալ հաւասարապէս առաքինութեան նախանձով լեցունած, ոչ մէկ բանով տարբեր եղան Աստուծոյ նըւիրուող կոյսերէն: Թէ հասակաւորները եւ թէ փոքրերը իրարու հաւասար էին երբեք մտքերնին չըբերին իրենց ազատ օրերուն փափուկ կեանքը, այլ կեանքը վշտերով անցնող թշուառականի մը պէս համբերեցին ամէն բանի: Ոչ թէ միայն երկնքի յուսով կը մխիթարուէին, այլ մարմնապէս ալ քաջ դանուեցան: Թէպէտ իւրաքանչիւրն ունէր իր աւանձին ազատիները, սակայն ոչ ոք կրնար գիտնալ թէ որն է տիկիներ եւ որն աղաթին: Ամէնքը նոյնպէս կը հազուէին, եւ միասին կը պառկէին գետնի վրայ խոտէ անկողնով: Ոչ մէկը միւսին անկողինը կը շահէր, արդէն տարբերութիւն իսկ չկար անոնց անկողիններուն մէջ, միազոյն սեւ խտրէ անկողին ու բարձ ունէին:

Չունէին հրաշալի խորտիկներ շինող խոհարարներ եւ ոչ ալ ստանձին հացագործ, ինչպէս ազնուականներու սովորութիւնն էր:

Մէկը միւսին ձեռքերուն ջուր չէր լեցներ եւ ոչ ալ երես սրբիչ կուտար ազատիներ տիկնոջ, մինչեւ իսկ օճառ, կամ քաղցրաբոյր իւղ չունէին որ ուրախանային այդ փափկասուն տիկիները:

Չրկուած էին փառաւոր պնակներէն, զրկուած ուրախութեան գինիէն. ոչ ոք անոնց դուռը զարկաւ, ոչ մէկ ազնուական հիւր ունեցան իրենց սեղանին վրայ:

Փոշիով ու ծխով լեցուեցան անոնց դահլիճները ու առանձին սենեակները, սարդը ստապն ձգեց անոնց առագաստներուն վրայ: Սանգարուեցան տնական սովորութիւնները, պալատներն ու բերդերը անշուք կործանեցան: Չորցան անոնց ծաղկալից բուրաստանները, արժատէն փճացան գինեքեր այգիները: Իրենց աչքերով տեսան ինչքերու յափշտակութիւնը, ականջով լսեցին ինկածներու ողբն ու կոծը:

Հայոց աշխարհին փափկասուն տիկիներ որոնք վարժուած էին ոսկեզէն բզգեստներու մէջ գահաւորակով շրջիլ, հիւ-

մա լուսելի ստորով կ'երթային եկեղեցի ա-
ղօթելով, ուխտելով որ կարենան նեղու-
թիւններու համբերել:

Անոնք որ մանկութենէ սկսեալ սնած
էին եղնիկի մտով եւ հորթի ըղեղով, հի-
մա վայրենիի պէս խոտեղէն կերակուրը
սիրով կ'ընդունէին առանց յիշելու իրենց
երջանիկ օրերը: Մեցաւ իրենց շուշանա-
փայլ մորթը, ցորեկը արեւուն տակ, գի-
շերը գեանին վրայ անցնելով: Կը մխի-
թարուէին սաղմոսներ երգելով եւ մար-
գարէներուն գրքերը կարդալով: Մոռցան
իրենց կնոջական տկարութիւնը եւ այր
մարդու պէս քաջ եղան նեղութիւններուն
մէջ:

Քաջարար կուսեցան վշտերու գէժ եւ
մեղուցին ցանկութիւնը կենդանի հա-
ւատքով: Աղօթք եւ խոնարհութիւն էր ի-
րենց գէնքը որով կրցան յաղթել հպար-
տութեան երկինքը հաշտեցնել, լսել ի-
րենց սիրելիներուն վերադարձին աւետիսը
եւ փառասորել զԱստուած:

Մանկամարդ այրիները առաքինու-
թեան նոր հարսի պէս դարդարուեցան:

Իսկ գերուած իշխաններու տիկիներն-
րը իրենց կեանքը նմանցուցին անոնց նե-
ղութիւններուն, եւ հեռուէն օգնական եւ
մխիթարող եղան:

Իրենց մատներով աշխատեցան եւ
ապրեցան, իսկ թագաւորէն (պարսիկ)
կարգուած զուժարը բանտարկեալներուն
կը զբհէին: Իրենք այնպէս էին ինչպէս
ճպտուները որոնք միմիայն օգով եւ իրենց

երգին քաղցրութեամբ կ'ապրին առանց
կերակուրի:

Շատ ձմեռներ հալեցան դացին. եկաւ
գարունը, եկան ծիծեռնակները, աշխար-
հասէր մարդերը տեսան դանոնք եւ ուրա-
խացան, սակայն այդ փափուկ տիկիներն-
րը երբեք չտեսան սիրելիները:

Գարնան ծաղիկները յիշեցուցին ի-
րենց դուարթ ամուսինները, սակայն ի-
րենք կարօտով մնացին անոնց զեղեցիկ
գէժքը տեսնելու:

Ոչ սրսորդութիւնները մնացին եւ ոչ
ցնծալից տօները, ճաշարաններու մէջ ի-
րենց սիրելիներու պարապ տեղը տեսնե-
լով կ'արտասուէին, եւ ամէն հաւաքոյթի
մէջ միմիայն իրենց ամուսինները կը յի-
շէին: Բազմաթիւ արձաններ կանգնեցին
ինկածներու յիշատակին իւրաքանչիւրին
անունը տակը գրելով:

Թէպէտ երկար տարիներ հոգւով սըր-
տով խոսոված էին ալեկոծ ծովու մը պէս,
սակայն երբեք չթուլացան առաքինի քա-
ջութեանէն: Արտաքսապէս սպաւոր ու տը-
խուր այրիներ կը տեսնուէին, բայց ներք-
նապէս անոնք զօրաւոր էին եւ վշտերու
մէջն ալ գեղեցիկ:

Այլ եւս չէին հարցներ թէ, ե՞րբ պի-
տի դառնան մեր սիրելիները. այլ միայն
աղօթալից փափաքնին էր որ, ինչպէս ա-
նոնք քաջութեամբ սկսան պատերազմը եւ
քաջութեամբ աւարտեն:

ԵՂԻՇԷ (451 ԲՈՒԻՆ)

ԶԳՈՅՇ, ԶԻ ԽԱՂԱՆՔ...

ՄԱՐՄՆԱԿՐԹԱՆԲ

ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ԱՌՈՋՁԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ Հ Ե Տ

Երկար մտածելէ վերջ ընտրեցի նիւ-
թը Հայ Սկաուտին համար. որովհետեւ
եւ կը կարծեմ թէ, դաւանանքը, կապե-
րը, հետախուզական նշանները սորվեցնելէ
առաջ մենք պէտք է գրադինք տղուն Քի-
զիքականով: Երբ տղան տկար է Քիզիքա-
կանով, տկար է նաեւ միաքով եւ հոգիով.
Ի՞նչպէս կ'ուզէք որ տղան կատարէ իր
վրայ դրուած պարտականութիւնները,
արշաւները, մազլցիլները, գրօշակի խա-
ղը եւ կամ ուրիշ խաղեր: Կրնան Փրանսա-
կան սկաուտները ընդունիլ այս կամ այն
մեթոտը, բայց ոչ մեզի համար. որովհե-
տեւ մենք անոնց պայմաններուն մէջ չենք
ապրիր եւ չունինք անոնց միջոցները:

Անգրադառնանք բուն նիւթին: Նախ
սկզբունքով պէտք է որոշենք թէ հարե-
ւանցի՞ կերպով պիտի գրադինք մեր նոր
սերունդին հետ, թէ լրջօրէն պիտի նուիր-
ուինք զործին. եթէ այս՝ այն ատեն պէտք
է որոշենք թէ ի՞նչ բան մեզ պիտի ստաջ-
նորդէ:

Հոս հարցը կը բաժնուի երեք գլխա-
ւոր մասերու. —

- Ա) Մարմնակրթանք թէ մարզանք:
- Բ) Բժշկական քննութիւն պարտաւո-
րիչ. թէ ինչո՞ւ...
- Գ) Մարմնային չափերու առողջա-
պահական ցուցակի դրութեան հաստա-
տում:

Նախքան վերոյիշեալ նիւթերուն
անցնիլս կ'ուզեմ քանի մը ծանօթութիւն-

ներ տալ մանուկներու մարդանքին՝ խիստ
հսկողութեան պէտքին եւ անհրաժեշտու-
թեան մասին :

Որովհետեւ ըստ ծրագրի, գայլուկ-
ները Հ. Մ. Ը. Մ. ի շարքերուն մէջ կը
մանեն ութը տարեկանէն սկսեալ, իսկ 12
տարեկանին անոնք կը դառնան սկաուտ :

Տարիք մը որ ամէնէն շատ պէտք ունի
մասնագէտներու հսկողութեան՝ թէ ին-
չո՛ւ :

Տղան 7 տարեկանէն սկսեալ կը սկսի
փոխել կաթի աղաները, եւ մինչեւ 12
տարեկանին անոնց տեղ կուզան կը հաս-
տատուին տեւական աղաները. որոշա-
պէս 75 % -ը այդ շրջանին է որ կը սկսին
կազմութեան, բայց անոնցմէ որո՞նք բա-
նաւոր պատճառներ ունին եւ կամ տկար
են ծնունդով : Այդ շրջանին է՝ նաեւ որ
սկզբներուն մէջ կենդանացիին նիւթերը
տեղի կուտան կամաց կամաց քիմիական
նիւթերուն, եւ սկզբները կը սկսին ձեւ
առնել եւ կազմուիլ. ուրեմն այս տարիք-
ներուն է որ տղուն մէջ կը կատարուի
հսկայ փոփոխութիւններ, եւ ահա այս
տարիքներուն է նաեւ որ տղան կը յանձ-
նուի սկաուտական շարքերուն, ուրեմն
խմբապետները, առաջնորդները կ'անդ -
րադառնան թէ՛ ինչ հսկայ պատասխա-
նատուութեան տակ էր մտնեն : Ո՛չ. ո-
րովհետեւ չեն գիտեր, ուրեմն մեղաւոր
չեն. չեն գիտեր որովհետեւ իրենց այս
ուղղութեամբ ալ խօսող եղած չէ եւ ոչ ալ
առաջնորդող. ուրեմն վտանգը կը տես -
նենք. ուստի պատրաստուինք պայքարե-
լու համար եւ գիտակցօրէն առնենք պար-
տականութիւնները մեր ուսերուն յառա-
ջիկային խիղճերնուս առջեւ պատասխա-
սատու ջմնալու համար :

Կայ դեռ աւելին. գիտէք սիրելի մար-
դիչներ եւ խմբապետներ, որ տղուն ամէ-
նէն վտանգաւոր տարիքը 12-ն է. պիտի
զարմանաք եւ պիտի հարցնենք թէ ինչո՞ւ.
այս սիրելիներս, որովհետեւ միայն այդ
տարիքին է որ տղոց մէջ կը տեսնուի ՈՂ-
ՆԱՇԱՐԻ ԱՆԿԱՆՈՆՈՒԹԻԻՆՆԵՐԸ :

Ուրիշ անունով ոսկրախտ կոչուած
սկզբներու տկարութիւն :

Այս սիրելի բարեկամներս ահա այդ
տարիքին է որ միայն երեւան կուզան տը-

կարութեան նշանները եւ դժուար է ախ-
տաճանաչութիւնը, մասնագէտներու եւ
բժիշկներու աչքին չի վրիպեցներ. իսկ ե-
թէ նոյն վիճակին մէջ ձգուի, հետեւանքը
շատ ազեղ արդիւնք կուտայ Փիլիքական
տեսակէտով, բայց եթէ ծնողքը՝ գիտակ-
ցութիւն ունենայ եւ քննել տայ յաճախ ի-
րեն զաւակները, առանց սպասելու տղուն
տկար եւ կորաքամակ դառնալուն, շու-
տով կարելի է բուժել մարդանքի միջո-
ցով, բայց տարիներ անցնելէ վերջ երբ կը
գիմուի, այն ատեն թէ գործը կը դժուար-
անայ եւ թէ երկար դարմանումի կը կա-
րօտի :

Երկու խօսք ալ մեր շատ մը վարիչ-
ներուն, որոնք դեռ չեն կրնար զանազա-
նել սփորը քիւլքիւր ֆիզիքէն եւ քիւլ-
քիւր ֆիզիքը էսիւքսաթոն ֆիզիքէն. հոս
պէտք է ըսել որ շատ տարբերութիւն կայ
մէկուն եւ միւսին մէջ :

Օրինակ. Փութպուլի խաղին եւ լողա-
լուն մէջ որքան որ տարբերութիւն կայ
նոյնքան տարբերութիւն կայ վերոյիշեալ-
ներու մէջ :

Կը յիշեմ փոքր անցեալ մը Հ. Մ. Ը.
Մ. ի Ընդհ. Պատգամաւորական Ժողովէն,
որ բարի հայ մը եկած էր շրջան մը ներ-
կայացնելու. խօսք առնելով ըսաւ Հայ
Մարզական Ընդհ. Միութեան, եւ երբ ի-
րեն գիտել տուինք թէ Մարմնակրթական
Միութիւն է, ինչ կայ որ ըսաւ, երկուքն
ալ միեւնոյն բաներն են :

Ես վստահ եմ թէ քիչ մը բարեկամե-
ցողութեամբ եթէ հետեւելու ըլլանք, եւ
եթէ չի պնդենք մեր սխալ գիտացածներուն
վրայ, սկաուտական սկիով մօտենանք
գործին, սորվելու եւ օգտուելու նպատա-
կով կարդանք ու բացատրենք. ամէն դժ-
ուարութիւն կը հարթուի. եւ կրնանք
նախ մենք բարձրանալ գիտակցօրէն եւ ա-
պա պաշարներով լիցուն բարձրացնել ու-
րիչները :

Յաջորդաբար պիտի խօսինք վերոյիշ-
ուած նիւթերուն շուրջ աւելի ընդարձակ
յօդուածներով :

Մ. ՄԱՆՈՒՄԵԱՆ

Մասնագէտ - ուսուցիչ

(Շարունակելի)

Մ Ե Ց Խ Ա Ղ

Յրերը զերազանցապէս երկնցած ըլլալուն, արշաւները հաճելի, դիւթիչ եւ շինիչ դարձնելու նպատակաւ, այս անգամ թերթիս սուղ էջերուն մէջ պիտի տամ մեծ խաղի մը ծրագիրը, որմէ մեր անձնուէր ու ժրջան խմբապետները, հետագային, իրենց սուր երեւակայութեամբ, կարող են դանազան խաղեր հիւսել:

Սաղը՝ պաշարման ձեւ մըն է, որ բառականի կնճառա ըլլալուն, պէտք է առաջուց, ուշադրութեամբ խաղափայրը (անտառ եւ բլուր) աչքէ անցնել, քարտէշ, կողմնացոյց, չափ, հեռաւորութիւն եւն. մանրակրկիտ ուսումնասիրել, խրմբապետին եւ իր օգնականներուն եւ կամ երէցներու կորիզի մը կողմէ: Եւ այդ ամէնքը կարգի դրուելէն յետոյ, միայն գործի ձեռնարկել:

Սաղին համար երեք խումբ պէտք է, երկուքը՝ թշնամի խումբերը 15 - 20 հոգի: Եւ 3-րդ խումբը կը կազմուի դանազան պաշտօնատարներէ (գօրափար, վրահուկ, դատաւոր եւ քննիչներ): Երկու խումբերու ղեկավար նշանակել փոխ - խմբապետներ. իսկ պաշտօնատարները՝ աստիճանաւորներ եւ կամ երէց - սկաուտներէ:

Ա. խումբը կայրդիներու խումբն է:

Բ. խումբը քարարկներու խումբն է:

Սաղը տեղի կ'ունենայ Հայաստանի մէջ, ուստի, երկրի մը տեղական, քաղաք կամ անտառներու տեղ՝ հայրենեաց անուններ կը գործածուին. օրինակով խօսիմ, այս խաղը առաջին անգամ ի գործ դրուեցաւ Ծրանտայի շրջանէն, Փարիզի ենթաշրջանի խումբերուն կողմէ եւ փոխանակ Տանֆէն - Ռօշրոս կայարանի Նախիջևան կայարան, Մասսի - Վէռիէ-ոի տեղ, Իլիլիանի կայարան, Վէռիէոի անտառին՝ Կասպից ծով եւն. անուններ գործածուեցան: Ուստի մեր ամէն մի շրջանի խումբի խմբապետները, բարի կ'ըլլան, սկաուտներու հայրենասիրութիւնը արթնցնելու նպատակաւ այսպէս կազմել իրենց խաղերը:

Սաղի ամէն մի հանգրուաններով համար, որոշ եւ առանձին փակ պահարաններ պատրաստել առաջուց, որոշեալ վայրը եւ որոշեալ ժամուն բանալու պայմանաւ եւ բոս այնմ ի գործ դնելու պարունակած հրահանգները: Սաղի օրէն մէկ օր առաջ, խմբապետը, խաղի վարիչներուն

կը յանձնէ մէկական դոց պահարան թիւ 1 մակագրութեամբ եւ հետեւեալ վերտա - ունութեամբ. « Բանալ միայն այսինչ վայրը ու այնինչ ժամուն »: Իսկ խաղին օրը, առաջուց պատրաստուած պաշտօնատարներու խումբը կը սպասէ խաղափայրի մէկնակէտին վրայ, երկու խումբերուն յատկացուած դատ դատ մեծ պահարաններով, որոնք կը պարունակեն իրենց մէջ՝ թիւ 2, մասնակցողներու թիւն համեմատ այնքան թիւ 3, թիւ 4, թիւ 5 եւ թիւ 6. կնքուած պահարաններ, որոնք խաղի վարիչին ու իր սպայակոյտին կողմէ, պէտք եղած ատեն բացուելով, ի գործ կը դրուին. —

Մեծ պահարանի պատրաստութեան ձեւը՝

Հայաստանի Հանրապետութիւն
Երկրագործական Գործավար

Գործավարի Գրասենեակէն

Արովեան փողոց թիւ 8, Երեւան
Հեռագրային Անի 80 - 45
Հեռագիր Երկ-Գործ

Խիստ ստիպողական եւ չափազանց դաղանի:

Յարգոյ Տնօրէն,
Առողջապահական եւ Առաքելութեան

Ի ՆԱՍԻՉԵՒԱՆ

Չափը 40 × 20:

Թիւ 1 պահարանի պարունակութիւնը (ֆօռմա ֆոմերսիալ):

Հայաստանի Հանրապետութիւն
Երկրագործական գործավարէն

1 - 5 - 34 Երեւան

Յարգելի Տեղակալ,
Տնօրէն՝ Առողջն. Առաքելութեան
Ի Նախիջևան

Առաքելութեանդ մեկնումի պատրաստութիւնները աւարտած ըլլալուն, հաճեցէք ներկայս ստանալնուդ, անմիջապէս ճամբայ ելլել ձեր խումբով միասին, Նախիջևանի կայարանէն 1 - 5 - 34-ին,

րին Մարտինը արդէն իսկ քննութիւն մը
բացած է: Կը խնդրենք մեր եղբայրներէն

ընտել լրջախոհ ու պաղարիւն: Մանրա-
մասնութիւնները յաջորդով:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

Վիէնի շ. Մ. Ը. Մ.ի Մասնաճիւղը
9 տարիէ ի վեր գոյութիւն ունի գաղութիւն
մէջ: Հիմը գրին խումբ մը ժրջան
երիտասարդներ 1924 մայիս 25-ին, որով
պէտք տեսան շ. Մ. Ը. Մ.ի անհրաժեշտ
ութիւնը, հաւաքեց երիտասարդութիւնը
իւր շուրջը, սրճարաններու մութ ան-
կիւններէ մաքուր եւ գեղեցիկ մարդա-
գեանի վրայ, անոնց բացատրեցին մար-
դական օգտակարութիւնը օտար միջա-
վայրի վրայ: Կազմեցին Փութպոլի Ա. եւ
Բ. խումբեր, Ա. խումբը կատարեց շարք
մը մրցումներ Փրանսական խումբերու
դէմ, լաւ արդիւնքներ ձեռք բերելով
փայլեցաւ Լիոնի շրջանը. շ. Մ. Ը. Մ.ը
ճանչցուց օտարներու:

1929 եւ 1930-ի տարուոյ մասնակցե-
ցաւ Լիոնի ախոյեանութեան, լիկի պաշ-
տօնական մրցումներու, 14 խումբերու
դէմ մրցելով 10 յաղթական — 3 հաւա-
սար — եւ մէկ պարտուած եւ այդ տարին
ախոյեանութեան տիտղոսը խից Փրան-
սական խումբերու ձեռքէն նաեւ բաժակը:
Իսկ 1930 — 31 տարուոյ 18 խումբերու դէմ
մրցելով 18 խումբի դէմ Փինալիսա մնաց:
Վերջապէս Վիէնի շ. Մ. Ը. Մ.ը Ֆրան-
սայի շ. Մ. Ը. Մ.ի մասնաճիւղերու մէջ
գրեթէ երկրորդ տեղը կը գրաւէ իւր կա-
նոնաւորութեան տեսակով:

Ռօնի եւ Իզէո նահանգի բոլոր թեր-
թերը գովեստով կը խօսին շ. Մ. Ը. Մ.ի
նուրբ խաղարկութեան մասին, շնորհիւ
գեղեցիկ խաղարկութեան Փրանսական
խումբերէ միշտ հրաւէր կը ստանայ լաւ
պայմաններով: Իսկ այս տարուոյ 1934 ա-
խոյեանութեան մրցումներու մէջ երկ-
րորդ գասուած է: Փութպոլի մրցումներէ
գտաւ Վիէնի շ. Մ. Ը. Մ.ը ամառները
գաշտային ողիմպիական մրցումներ կը
կազմակերպէ իւր շրջանի հայ խումբերու
միջեւ, միշտ յաղթութեան դավինին ինք
շահելով:

Մութիւնս ունի նաեւ գայլիկներու
պղտիկ խմբակ մը: **Թ.Ղ.Թ.Ա.Կ.Ի.Յ**

ՖՈՒԹՊՈՒ

Անգլիոյ բաժակը շահեցաւ այս տարի
« Մանչեսթըր Սիթի » խումբը, որ վեր-

ջին մրցումին յաղթեց Բօրթոմաութի
խումբին 2 - 1-ով:

— Ֆրանսայի բաժակը շահեցաւ Աէ-
թի խումբը յաղթելով Մարսէլի 2 - 1-ով:

— Իտալիոյ մէջ մայիս 27-ին սկսե-
լիք աշխարհի ախոյեանութեան մրցա-
հանգէտին համար մնացող 16 խումբերուն
միջեւ վիճակահանում կատարուելով հե-
տեւեալ հանդիպումները սրտուեցան. —

Իտալիա ընդդէմ Մեքսիկա — Մ. նա-
հանգներ մրցումի յաղթականին:

Չեխոսլովակիա ընդ. Ռումանիոյ,

Հունգարիա ընդ. Եգիպտոսի,

Արժանթին ընդ Շուէտի,

Պրագիլիա ընդ. Սպանիոյ,

Հոլանտա ընդ. Չուիլեբիոյ,

Աւստրիա ընդ Ֆրանսայի,

Գերմանիա ընդ. Պելճիքայի:

Աւթը յաղթականները իրարու դէմ
պիտի մրցին մայիս 31-ին: Տըմի — Փի-
նալ՝ 3 յունիսին, Փիլնալ՝ 10 յունիսին
Հոովմի մէջ:

— Իտալիոյ Փութպոլի ախոյեանու-
թիւնը այս տարի եւս շահեցաւ Թօրինո-
յի « ժիւլէնթիս » խումբը, որ արդէն
ախոյեան էր 1931-էն ի վեր:

— Անգլիոյ « Բրօքլէյքընէլ » առաջին
դասակարգին ախոյեանութիւնը շահեցաւ
« Աքսընոլ » խումբը:

ԿՈՓԱՄԱՐՏ

Մարտի 10-ի Փրանսային որ ասից
երկու տարի առաջ Փարիզի մէջ Կօրիյա
ձօնս սեւամորթին յաղթելով օ միջին »
ծանրութեանց աշխարհի ախոյեանութիւ-
նը շահած էր, մայիս 3-ին Փարիզի մէջ
պարտութեան մասնեց Ռօթ պելճիքացին
եւ պահեց իր տիտղոսը:

ՊԱՍՔԵԹ — ՊՈՒ

Ֆրանսայի ախոյեանութեան վերջին
մրցման մէջ Օլէմբիք Լիլուա պարտու -
թեան մասնեց Ֆուայէ տը Միւլհուզը:

— Պաքէթ — պօլի միջազգային մըր-
ցումներու մէջ Ֆրանսայի ազգային
« հինգ »ը յաջորդաբար յաղթեց Պելճի-
քայի եւ Բօրթուկալի ազգ. խումբերուն:

3.— Մեկնուժը տեղի կ'ունենայ Հոկտեմբեր 15-ին :

4.— Պիտի առաջնորդուիք, դրու-թեանս կից քարտէսին ցոյց տուած ճանապարհով, (ընակութենէ եւ ժողովուրդէ զգուշանալ) : Գծրախտարար քարտէսին ամենաէական մասը, անցեալ տարի թշնամիին հետ ընդհարումի մը պահուն,

կութեան :

6.— Ձեր առաքելութիւնը բացարձակապէս առողջապահական է :

7.— Գիշեր ցերեկ, աչալուրջ հսկել, թշնամի առաքելութեան չի հանդիպելու : Գիլիջանի Ա. Զօրաբանակի Հրամանատար Զօրավար (Անընթեռնի)

Փարիզի երէցներու հաշը

յարչտակուած ու անյայտացած է, թշնամի լրտեսներու կողմէ : Եւ միայն այս մասը աղատուած է աւաղ դիմուոր Գնդունիէ . այդ միջոցին է որ Ձեր նախորդը հրամանատար Ազգէն նահատակուած է իր պաշտօնի կիրարկումի պահուն :

5.— Քարտէսին ցոյց տուած ճանապարհին մինչեւ վերջին կէտը հասնել նուր՝ որ Գանձակին սահմանակից է, բացէք թիւ 5 կնքուած պահարանը, եւ հետեւեցէք կէտ առ կէտ անոր պարունա -

Ծանօթ.— Գանձակ : Պաքընի տէ կարիսօ կամ այն ինչ անտառի մը կէտ : — Գանձակ աղատ գօտի է, ու ճաշի պահ :

— Կողմնացոյց գործածել :

— Գանձակի սահմանակից ո եւ իցէ նշանակուած կէտէ մը կը սկսի վտանգաւոր գօտին . (օրինակ՝ Պաթըրի տէ Թէրբիէ, Փարիզի համար) :

ԺԻՐԱՅԻ ՄԻՆԹԱՆՃԵԱՆ

(Շարունակելի)

ՔԻՉ ՄԸ ԳԻՅԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԿՈՌԻՍՆՆՉՈՐԸ

Չաստուած ոյժի՝ Հէրֆիւլ մէկ օր, նեղ համբայէ կ'անցնէր երբոր, Գետին տեսաւ բան մը կյոր, Որ կը փայլէր որպէս խնձոր :

Մէկդի հրեց ծայրով ոտքին, Չը շարժեցաւ . հարուած մ'ուժգին Պիտի բաւէր որպէս զի ան, Ըլլար շուտով մը ցիր ու ցան :

Բայց ո՛վ գարմանք անշարժ էր ան . Քանի Հէրֆիւլ ինկած վրան, Լախտով բիրով կը հարուածէր, Կը խոշորնար կը ծաւալէր :

Մեծցաւ մեծցաւ, գոցեց համբան, Չորը դարձաւ մի մեծ դամբան :

Հէրֆիւլէս սարսափեցաւ Դէպքն իրեն եղաւ մեծ ցաւ :

Վրայ հասաւ շուտ, Աքեման, Մեծ դիցուհին, իմաստութեան, Ըսաւ « Հէրֆիւլ, քո՛ղ, մի՛ գարներ, « Քեզի կ'ըսես՛ շատ մի՛ խառներ :

« Ոգին է այն խոռվութեան .
« Իր վիճակին քէ քողունք գայն
« Եղածին պէս պիտի մնայ .
« Իսկ երբ մէկը հետը իյնայ՝

« Անհունօրէն կը խոշորնայ
« Մինչեւ գլխի փորձանք դառնայ » :

ՄԱՐՍԷՅԻ ԾԵՐ ԳԱՅԸԸ

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

Գրեց՝ ՅՈՒ. Գ. ՊԱՊԷՍԵԱՆ

ԱՆՈՐ ԾԱԳՈՒՄՆ ՈՒ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ

Գրեթէ 19-րդ դարու վերջերն է որ մարդիկ ապահով եղան թէ երկրագունդիս վրայ եզոզ բոլոր կարեւոր երկիրները ճանչցուեցան այլ եւս: Հաշիւներու նայելով Աշխարհագրութեան գիտութիւնը կամ ծանօթութիւնը ունի աւելի քան 5,000 տարուան հնութիւն: Իր յառաջիմութիւնը այս ժամանակաշրջանին մէջ եղած է երբեմն դանդաղ եւ երբեմն, մինչեւ իսկ, յետամնաց. բայց իւրաքանչիւր նոր ճիշդի շնորհիւ ան յաջողած է կարեւոր քայլ մը առնել եւ վերջապէս հասնիլ այսօրուան կատարելութեան: Գրեթէ 68 դար պէտք եղած է, որ մարդկութիւնը ճանչնայ այն մոլորակը, որուն վրայ կ'ապրի ինք:

Աշխարհագրութեան պատմութիւնը մեզ կը սորվեցնէ թէ՛ ամէն շրջանի մէջ ալ մարդկութեան՝ այս գիտութեան նոր նիւթ հայթայթելու գրդապատճառը մասնաւորապէս եղած է.

1.— Վաճառականութիւնը եւ շահը, այսինքն, երկրի մը բնակիչները իրենց ապրանքները փոխանակելու, ծախելու եւ կամ ուրիշ երկիրներու մէջ հարստութեանց նոր աղբիւրներ գտնելու համար ճամբորդած են իրենց երկրէն դուրս բուրովին նոր եւ անձանօթ երկիրներ, ինչպէս ըրեր են հին ազգերէն Փիւնիկեցիներ, որոնք կը կարծուի թէ՛ եկած են պարսկային ծոցին եզերքէն, հաստատուելով շուրջ 30 դար առաջ Միջերկրական ծովի արեւելեան ափին վրայ՝ այսօրուան Պէյրութի շրջանը:

Փիւնիկեցիներ, իրենց գրացի հրեաներէն շատ նեղուած եւ սահմանափակուած ըլլալով իրենց փոքր երկրին մէջ, իրենց օրրատօրէական աճումը եւ ապրելու սաստիկ պէտքը մղեցին զիրենք դադրել ոչ թէ՛ միայն շրջակայ գրացի երկիրներ, այլ եւ հեռաւոր երկիրներ:

Այս ժողովուրդը, որ ներկայ որսակումով « հին աշխարհի Անգլիացիներ » ը անուանուած են, շնորհիւ իրենց վարժնաւազանացութեան եւ առեւտրական ոգիին, որոնց մէջ խիստ մեծ համբաւ հանեցին, մասնակի կերպով նախ դադրեցին իրենց գիւմարի կիպրոս կղզին, ապա Փոքրը — Ասիոյ ծովեզերքները, Ափրիկէի մէջ Լիբիա, Հոողոս, Եգէական կղզիներ

ըր եւ անցնելով Մարմարա ծովէն եւ Սեւ ծովէն՝ մտան Փոքր — Ասիոյ հիւսիսային շատ սահմանափակ եւ փոքր պատճառ մը, ցամաքը: Միւս կողմէն նոր դադութ մը զրկեցին Յունաստան, ուր տարածեցին իրենց այրուքները, գրաւեցին Կրետէ, Միկիլիա, Մարտինիա եւ Բալթարեան կղզիները. հասան Մարսիոյ ծովեզերքները, դորս իրենց վաճառականութեան եւ նաւարկութեան նպատակը եղած է: Հերակլէս Փիւնիկեցին բացաւ Միջերկրականի եւ Ատլանտեան Ովկիանոսի միջեւ հաղորդակցութեան այն մեծ ճամբան, որ այսօր ծանօթ է ձիպրալթարի Նեղուց (հին անունը Հերակլեան կոթողներ) անունով, ուրիշ անցնելով մտան Ատլանտեան Ովկիանոս: Հոնից անցան Անգլիա՝ անագ փնտռելու, իսկ Պալթիկ ծովի գերմանական եզերքները՝ սաք փնտռելու համար: Իսկ Արեւելքի մէջ դադութներ հիմնեցին Կարթիք ծովի եւ Պարսկային ծոցի վրայ եւ իրենք են որ Միջերկրականի բոլոր ժողովուրդներուն սորվեցուցին վաճառականութիւն, նաւարկութիւն եւ ճարտարարուեստ:

Միջանկեալ ըսենք թէ հին աշխարհի՝ գրեթէ բոլոր ժողովուրդներու, ինչպէս նաեւ մեր այրուքները սերած են Փիւնիկեցիներու պարզ ու զործնական այրուքներէն:

Հին ազգեր, հեռզհեռէ իրենց օրինակին հետեւեցան, բայց անոնց մասին մասնաւորապէս խօսիլ մեզ շատ հետաքննող պիտի տանէր: Միայն այս օրինակին հետ գմեղ իրբեւ հայ հեռաքրքրող օրինակ մըն ալ յիշել աւելորդ չեմ համարեր:

Տասներորդ դարուն, հայեր, առեւտրական նպատակներով եկած են Ֆրանսա, անկէ վերջ շատեր եկած են, աղամանդ, ուրիշ թանկագին քարեր եւ արեւելեան հնութիւններ ծախելու համար: Իսկ քաղաքական պատճառներով հայեր աշխարհի զանազան կողմեր դադրած կամ ճամբորդած են հին ժամանակներ եւ վերջերս, որոնց մասին պիտի անդրադառնանք յետոյ:

Ուրեմն, այսպէս երկրի մը ժողովուրդին առեւտրական նպատակներով կատարած ուղեւորութիւնը դէպի այլ աշխարհ ուղղակի եւ անուղղակի պատճառ դարձած են որ աշխարհագրութիւն անունով գիտութիւն մը ստեղծուի:

2.— Նորաւոր երկիրներ նուաճելու գա-

շատան արչաւած եւ հայ գերիներ տա-
րած է, նոյնք բրած է Ասորեաստանի Սալ-
դափարը ահագին բանակներ մղած է ու-
րիչ հողերու վրայ եւ ասոր իբր հեան-
ւանք՝ նուաճողներ, հարկադրաբար սոր-
ված են իրենց նուաճած երկիրներուն աշ-
խարհագրութիւնը: Առանց ասոր կարելի
չէր պահել նորագրաւ երկիրները, ինչպէս
նորագոյն ժամանակներու մէջ տեսնուած
է ասոր կենդանի ու ցայտուն ապացոյցը:
Երկար ատենէ ի վեր Թուրքիա զբաւած
էր Արարիան, եւ սակայն չէր կրցած են-
թարկել իրեն ըմբոստ եւ ազատատենչ Ա-
րար ցեղը, հակառակ որ երկու ցեղերն ալ
մահմետական էին. որովհետեւ Թուրքիա
չէ սենցած Արարիոյ կանոնաւոր աշխար-
հագրութիւնը եւ հետեւաբար աշխարհա-
գրական անհրաժեշտ ճանօթութիւնները,
չէ ունեցած մանաւանդ սոսլախոյտի
մանաղխտական աշխարհացոյց մը, որ-
ուն աւաջնորդութեամբ գինուորը պիտի
գիտնար թէ՛ ո՞ր կ'երթար: Մինչ Թուրք
գինուորը կ'երթար՝ առանց գիտնալու թէ
Արարը ո՞ր կից իր գիմացը պիտի ելլէր:
Եւ ահա այս պատճառաւ միշտ ըմբոստա-
ցող Արարին « գրաւեալ » երկիրը գերեզ-
մանը եղած է Թուրք գինուորին, որ բա-
րեբախտաբար ազատած է Ընդհանուր
Պատերազմին կարսնցնելով Արարիան, որ
այսօր անկախ է եւ այլ եւս հողը չունի
աշխարհագրութիւն չզխացող պետութենէ
մը:

Մինչ Արարները, Հին - Աշխարհի
բարձր քաղաքակրթութեամբ օժտուած
այս ազգը, գիտցած են ժամանակին՝ զը-
բաւուած երկրի մը աշխարհագրութիւնը
ճանչնալու պէտքը եւ արժէքը եւ այդ նը-
պատակաւ ալ թ. դարուն Պաղատտի մէջ
հիմնած են համալսարան մը, որուն մէջ
ծառայած է՝ Հրեայ, Յոյն, Պարսիկ եւ
Հնդկի գիտուններու կարգին Արարիա ծը-
նած եւ բոս Պ. Չատիկ Սանգատեանի
Հայ էլ - Պաթէնի (էլ՝ արար. որոշիչ յօդ
եւ Պաթէնի՝ հայ. պատանի բառին աղա-
ւազումը):

Նոր երկիր գրաւելու դազափարը ե-
թէ նիւթական իմաստով անենք, կը մօ-
տենայ կամ կը նոյնանայ առեւարական
նպատակներով նոր երկիրներ ճամբորդե-
լու նպատակին հետ, իսկ եթէ բարոյա-
կան իմաստով անենք, կը գտնենք որ տի-
րապետելու փափաք ունեցող բնակալին
փաստաւորութեան, կամ իր իշխելու եւ
կամ իր սուրին փառքը յաւերժացնելու,
այսինքն, ճանօթ ցեղի մը ջարդելու յաւի-
տենական բնազդին հետեւանքն է: Ասոր
իբր ապացոյց կրնանք յիշել 12-րդ դա-

րուն ձէնկիլիսանի եւ 14-րդ դարուն Լէնկ-
թիմուրի անվերջ արիւնհեղութիւնները՝
ի դորձ դրուած անմեղներու վրայ:

Արեմն, նոր երկիրներ գրաւելու դա-
զափարն ալ կամայ ահամայ երկրի մը
աշխարհագրութիւնը ճանչնալու կամ այս
գիտութեան վրայ նոր բան մը աւելցնե-
լու պատճառ դարձած է. հող չէ թէ տի-
րապետողին նպատակը եղած ըլլայ նիւ-
թական, բարոյական, կամ վրիժառու -
թիւն:

3.— Կրթական պատճառ, որ թէեւ
մանաւանդ անցեալի մէջ, բայց վերջապէս
նկատի կ'առնուի դարձեալ անոր միջոցաւ
աշխարհագրութեան ըրած նոյն իսկ ամե-
նափոքը դարգացումը եւ հետեւաբար իր-
բեւ անցողակի տեղեկութիւն՝ կարելի է
յիշել:

Այս բանին մէջ մասնաւորապէս կա-
րելի է յիշել հայերը, որոնցմէ շատեր հին
ատենը կ'երթային Աղեքսանդրիա, Ա-
թէնք, Հոտմ եւ Կ. Պոլիս, ուսանելու հա-
մար արուեստ, գիտութիւն եւ Աստուա-
ծաբանութիւն ու ապա կը վերադառնա-
լին իրենց հայրենիքը, հոն սփռելու հա-
մար իրենց ստացած լոյսը: Անտարակոյս
իրենց ճամբորդութեան ընթացքին իրենց
տեսած նոր երկիրներու մասին նորանոր
տեղեկութիւններ կը քաղէին եւ իրենց
երկրի մասին տեղեկութիւններ կը հա-
զարդէին զիրենք հիւրընկալող երկիրնե-
րու ժողովուրդներուն, ինչ որ կը նպաս-
տէր որոշ չափով աշխարհագրական ծա-
նօթութեանց ընդլայնումին:

4.— Քաղաքական պատճառ, որ բա-
ւական կարեւոր տեղ մը գրաւած է գա-
նազան ազգերու փոխ - յարաբերութեան
մէջ: Սիստ հին ժամանակներէ ի վեր ազ-
գեր գեոպաններ կը զրկէին իրարու, հաշ-
տութեան կամ զինակցութեան համար:
Մենք, հայերս, այս գեոպանները երբեմն
հրեշտակ կամ բղշխ կը կոչէինք:

Այս կարգի գեոպան զրկուած է հա-
յերու կողմէ 12-րդ դարուն վերջերը Թա-
թարիստան, որպէս զի թաթարներու հետ
բարեկամական դաշինք մը կնքուի եւ Կի-
լիկեան թագաւորութիւնը ապահովցուի
ուրիշ թշնամի յարձակումներու դէմ:
Թաթարիստան գացող հայ գեոպանը կամ
Բղշխսր եղած է Հեթում Պատմիչ, որ
սիստ երկարատ եւ ճամբորդութիւն մը
կատարած է:

Քաղաքական պատճառով է որ դարձ-
եալ կարգ մը ազգեր կամ գերի տարուած
են կամ բոնի կերպով հեռացուած են ի-
րենց բուն հայրենիքէն. այսպէս եղած են
Դարեհի ժամանակ: Այս ինքնակալը Հա-

մանասար թագաւորը, Պարսից Շահ — Արաս թագաւորը՝ երբ Հայաստան արշաւած է: Մեծ — Տիգրան՝ հրեայ գերիներ բերած է Հայաստան, երբ Ասորիքը գրաւած է: Եգիպտացի թագաւորներ հայ գերիներ տարած են Եգիպտոս՝ հին ատենը: Հրեայ գերիներ տարուած են Բաբելոն, իսկ կեղեքումի ազգեցութեան տակ Եգիպտոսէն դաղթած են իրենց հայրենիքը. նորագոյն ժամանակներու մէջ դաղթած են Սպանիա՝ տնտեսական նպատակներով եւ ապա կրօնական հալածանքներու հետեւանքով՝ թողլով իրենց տունն ու տեղը՝ գացած են Թուրքիա:

Իսկ նորագոյն ժամանակներու ամենամեծ բռնազաղթը տեղի ունեցած, անշուշտ միշտ քաղաքակրթութեան հաճութեամբ, 1915-ի հայկական զարհուրելի

կոտորածներէն վերջ՝ 1922-ին, որու ընթացքին հայեր ցրուած են ի սփիւռս աշխարհի, աւելցնելու համար թիւը աշխարհի չորս կողմը արդէն ցրուած հայերուն եւ կամ նոր նոր աշխարհներ ճանշնալու համար: Դժբախտ ազգ, որուն մէկ անուն միայն կարելի է տալ՝ Կենդանի աշխարհագրութիւն:

(Շարունակութիւնը յաջորդով)

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. — Սոյն յօդուածի վերջնալէն յետոյ, Պ. Յ. Պապէսեան խոստացած է սկսիլ Հայաստանի Աշխարհագրութեան դասընթացք — յօդուածաշարք մը որ յայնչափս կը հետաքրքրէ հայ սկստուաները: Ծնորհակալութիւն մեր անխնայ ուսուցիչ — աշխատակցին:

ՊՍԵՏՕՆԱԿԱՆ ՀԱՂՈՐԴԱԿՅՈՒԹԻՒՆ

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի

ՍԿԱՌԻՏ ՎԵՐԻՆ ՄԱՐՄԻՆՅՈՅ

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Սկաուտ Վ. Մ. Ը իր

հերթական նիտին մէջ որոշեց՝

1. — 20 մայիսի տօնի առօրէի բոսցիկ բրօքականտի խումբ մը դրկել վալանս եւ Մարսէյ, գլխաւորութեամբ Ազգ. Պետի, ընկերակցութեամբ Սկաուտ վերին Մարմնոյ եւ սկաուտ աստիճանաւորներու:

2. — Յուլիս 14 տօնի առօրէի Ֆրանսայի տարբեր շրջանները դրկել անուագն երկու բոսցիկ — բրօքականտ խումբեր:

3. — Խնդրել Հ. Մ. Ը. Մ. Ի կեդրոնական եւ Ֆրանսայի Շրջանային վարչութիւններէն իրենց գործօն մասնակցութիւնն ու օժանդակութիւն բերելու բոսցիկ — բրօքականտի խումբերու աշխատանքներուն:

4. — Պատրաստել աշխատանքային ծրագիր մը երկու տարուայ համար:

5. — Աշխատանքային ծրագրի գործադրութեան դրուելու բուականէն մինչեւ մէկ տարի գաղութներու մէջ յայտարարել Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Տարի:

6. — Եւրոպայի կամ Մերձուոր Արեւելի հայաշատ կեդրոնական քաղաքի մը մէջ կազմակերպել Համաշ. Մ. Ը. Մ. ական Սկաուտական ճիմբօրի մը:

7. — Կարն ժամանակամիջոցի մը մէջ

սկաուտական կորիզներ ստեղծել Ֆրանսայի շրջանի անուագն 50 տուն ունեցող գաղութներու մէջ:

8. — Փարիզ եւ շրջակայ արուարձաններու մէջ յունիս ամսուայ ընթացքին կազմակերպել 2 — 3 Հ. Մ. Ը. Մ. սկաուտ — բրօքականտի հանդէսներ:

9. — Պարտադիր կերպով աշխատանքի հրաւիրել բոլոր հին Հ. Մ. Ը. Մ. սկաուտ աստիճանաւորները անուագն մէկ տարուայ համար:

10. — Յետագայ Հ. Մ. Ը. Մ. նահատակներու յիշատակի հոգեհանգստեան արարողութեան կատարումը մայիս 27ին:

11. — Մայիս 27-ին ծաղկեպսակ մը դնել Հայ Անձամօթ Զինուորի յուշարձանին վրայ:

12. — Կոչ ուղղել հայ ծնողներուն անդամագրելու իրենց գաւակները Հ. Մ. Ը. Մ. սկաուտ խումբերուն:

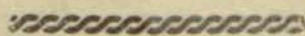
13. — Խնդրել Հ. Բ. Ը. Մ. Օրինդաց նորակազմ Միութենէն հովանաւորելու Միութեան ազգիկ — սկաուտները:

14. — Հ. Մ. Ը. Մ. Ի կեդր. վարչութեան միջոցաւ դիմում կատարել Հ. Բ. Ը. Մ. հայ սկաուտական խումբերուն յատկացնելու տարեկան նպաստ մը:

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի

ՍԿԱՌԻՏ ՎԵՐԻՆ ՄԱՐՄԻՆՅՈՅ

Փարիզ, 2-5-934

ԳԱՅԼՈՒԿՆԵՐՈՒ ԵՐԳԸ

Մենք սեւաչեայ փոքրիկ հայեր
Միշտ գրարք ենք, ու սրբոով տաք.
Կ'առնենք հայու ցրնցող քայլեր
Թէպէտ օտար երկրների տակ:

Մեր անունն է Արամ, Տիգրան
Հայ ենք ծրնած, հայ կը մեծնանք.
Իրարու հետ եղբայրական
Կ'անցնենք ազատ եւ ուրախ կեանք:

Կը սիրենք միշտ Մայր Հայաստան
Վարդանի փառքն Հայկի լեզուն.
Օրինեալ երկիր, օրինեալ անուն
Հայրենի հող, Հայրենի տուն:

Փոքրիկ հայեր, փոքրիկ զինուոր
Ուխտած ենք միշտ ապրիլ փառքով,
Կեցցեն մեզ պէս մանչերն ազուր
Որ կը մեծնան հայու հողով:

ՎԱՆԱՏՈՒՐ

ՍՈՒՐԻԱ

ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԹԵԱՆ ՇՐՋԱՆ
Հ. Մ. Ը. Մ.

Հալէպի մէջ այս տարի Զատիկին, Եթերոզ տարին ըլլալով, տեղի ունեցած է Հ. Մ. Ը. Մ. ի տասնըմէկ մասնաճիւղերուն մասնակցութեամբ Փութպոլի մրցաշարք մը որուն առիթով հոն փութացած են նաև շրջանին բոլոր սկառւանները:

Կիրակի առաւօտ սկսած են Բ. կարգի խումբերու մրցումները եւ տուած հետեւեալ արդիւնքները. —

Ալեքսանտրէթ կը յաղթէ Հոմսի 6 - 2-ով:

Սուրիոյ Շրջանի Նաւասարդեան Տօնի բացման հանդիսութիւնը

րը, թիւով մօտ 400: Խթման երեկոյին Ալեքսանտրէթէն, Գրըզ Սանէն, Անտիօ - քէն, Լաթաքիայէն, Հոմսէն, Տրիպոլիէն, Զահլէէն, Դամասկոսէն, Պուրժ - Համուտէն եւ Պէյրութէն ժամանող սկառւաններն ու մարդիկները զիջերած են մեծ մասով Հալէպի ազգայիններուն տուները եւ

ԱՄԵՆԱՎԵՐՁԻՆ ԺԱՄ

Սուրիահայ մամուլին մէջ կը կարգանք հակասական լուրեր Դամասկոսի Հայոց Ս. Եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ Հ. Մ. Ը. Մ. սկառւաններու վրայ կատարուած յարձակումի մը մասին: Առ այժմ կը վերադասենք մեր խօսքը: Սկառւ. Վե-

րին Մարմինը արդէն իսկ քննութիւն մը
բացած է : Կը խնդրենք մեր եղբայրներէն

լլալ լրջախոհ ու պաղարիւն : Մանրա -
մասնութիւնները յաջորդով :

ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

Վիէնի շ. Մ. Լ. Մ. ի Մասնաճիւղը
9 տարիէ ի վեր գոյութիւն ունի գաղութիւն
մէջ : Հիմը զրին խումբ մը ժրջան
երկասարգներ 1924 մայիս 25-ին, որով
պէտք տեսան շ. Մ. Լ. Մ. ի անհրաժեշտ
ութիւնը, հաւաքեց երկասարգութիւնը
իւր շուրջը, սրճարաններու մութ անկիւններէ
մաքուր եւ գեղեցիկ մարդա-
գետնի վրայ, անոնց բացատրեցին մար-
դական օգտակարութիւնը օտար միջա-
վայրի վրայ : Կազմեցին Փութպոլի Ա. և
Բ. խումբեր, Ա. խումբը կատարեց շարք
մը մրցումներ Փրանսական խումբերու
դէմ, լաւ արդիւնքներ ձեռք բերելով
փայլեցաւ Լիոնի շրջանը. շ. Մ. Լ. Մ. -ը
ճանչցուց օտարներու :

1929 եւ 1930-ի տարուոյ մասնակցե-
ցաւ Լիոնի ախոյեանութեան, լիկի պաշ-
տօնական մրցումներու, 14 խումբերու
դէմ մրցելով 10 յաղթական — 3 հաւա-
սար — եւ մէկ պարտուած եւ այդ տարին
ախոյեանութեան տիտղոսը խլեց Փրան-
սական խումբերու ձեռքէն նաեւ բաժակը :
Իսկ 1930 - 31 տարուոյ 18 խումբերու դէմ
մրցելով 18 խումբի դէմ Փինսլիստ մնաց :
Վերջապէս Վիէնի շ. Մ. Լ. Մ. -ը Յրան-
սայի շ. Մ. Լ. Մ. ի մասնաճիւղերու մէջ
զրեթէ երկրորդ տեղը կը գրաւէ իւր կա-
նանաւորութեան տեսակով :

Ռօնի եւ Իզէն նահանգի բոլոր թեր-
թերը գովեստով կը խօսին շ. Մ. Լ. Մ. ի
նուրբ խաղարկութեան մասին, շնորհիւ
գեղեցիկ խաղարկութեան Փրանսական
խումբերէ միշտ հրաւէր կը ստանայ լաւ
պայմաններով : Իսկ այս տարուոյ 1934 ա-
խոյեանութեան մրցումներու մէջ երկ-
րորդ դասուած է : Փութպոլի մրցումներէ
գտտ Վիէնի շ. Մ. Լ. Մ. -ը ամառները
գաշտային ողիմպիական մրցումներ կը
կազմակերպէ իւր շրջանի հայ խումբերու
միջեւ, միշտ յաղթութեան գափնին ինք
չահելով :

Միութիւնս ունի նաեւ գայլիկներու
պղտիկ խմբակ մը : **Թ. Գ. Թ. Ա. Կ. Ի. Բ.**

Ֆ. Ռ. Թ. Պ. Օ. Լ.

Անգլիոյ բաժակը շահեցաւ այս տարի
« Մանչէսթըր Սիթի » խումբը, որ վեր-

ջին մրցումին յաղթեց Բօրթոմաութի
խումբին 2 - 1-ով :

— Ծրանսայի բաժակը շահեցաւ Սէ-
թի խումբը յաղթելով Մարսէյլի 2 - 1ով :

— Իտալիոյ մէջ մայիս 27-ին սկսե-
լիք աշխարհի ախոյեանութեան մրցա-
հանգէսին համար մնացող 16 խումբերուն
միջեւ վիճակահանում կատարուելով հե-
տեւեալ հանդիպումները որոշուեցան. —

Իտալիա ընդդէմ Մեքսիկա — Մ. Նա-
հանգներ մրցումի յաղթականին :

Չեխոսլովաքիա ընդ. Ռումանիոյ,

Հունգարիա ընդ. Եգիպտոսի,

Արժանթին ընդ Շուէտի,

Պրագիլիա ընդ. Սպանիոյ,

Հոլանտա ընդ. Չուիցերիոյ,

Աւստրիա ընդ. Ծրանսայի,

Գերմանիա ընդ. Պելճիքայի :

Ութը յաղթականները իրարու դէմ
պիտի մրցին մայիս 31-ին : Տըմի - Փի-

նալ՝ 3 յունիսին, Փիւնալ՝ 10 յունիսին
Հոովմի մէջ :

— Իտալիոյ Փութպոլի ախոյեանու-
թիւնը այս տարի եւս շահեցաւ Թօրինո-
յի « Ժիւվէնթիս » խումբը, որ արդէն
ախոյեան էր 1931-էն ի վեր :

— Անգլիոյ « Բրօքէյշընէյ » առաջին
դասակարգին ախոյեանութիւնը շահեցաւ
« Արսընոլ » խումբը :

ԿՈՓԱՄԱՐՏ

Մարտէլ թիւ Փրանսացին որ ասկից
երկու տարի առաջ Փարիզի մէջ Կօրէյա
ձօնս սեւամորթին յաղթելով օ միջին »
ծանրութեանց աշխարհի ախոյեանութիւ-
նը շահած էր, մայիս 3-ին Փարիզի մէջ
պարտութեան մասնեց Ռօթ պելճիքացին
եւ պահեց իր տիտղոսը :

ՊԱՍՔԷԹ - ՊՕԼ

Ծրանսայի ախոյեանութեան վերջին
մրցման մէջ Օլէմբիք Լիլուա պարտու -
թեան մասնեց Ֆուայէ տը Միւլհուզը :

— Պասքէթ - պօլի միջազգային մըր-
ցումներու մէջ Ծրանսայի ազգային
« Հինգ »-ը յաջորդաբար յաղթեց Պելճի-
քայի եւ Բօրթուկալի ազգ. խումբերուն :

Անտիսք կը յաղթէ Չահլէի 4 - 2-ով :
Տրխոյլիս կը յաղթէ Գրքդ Խանի
1 - 0-ով :

Կէս օրէն վերջ հաղարուօր հանդիսա-
տեսներու ներկայութեամբ եւ Հայր Պալ-
եանի վարժարանին նուագախումբին մաս-
նակցութեամբ տեղի ունեցած է տողանցք
մը որմէ վերջ մրցումները շարունակուե-
լով հետեւեալ արդիւնքները ձեռք բեր-
ուած են . —

Ա. կարգի խումբեր . —

Հայկեայ յաղթական Հախաքիոյ 6-1ով :
Դամասկոս յաղթական Պէյրութին
10 - 0-ով :

Երկուշարթի սոսուօմ Բ. կարգի
խումբերուն յաղթականները մրցելով հե-
տեւեալ արդիւնքները ձեռք ձգուած են . —

Ալեքսանտրէթ յաղթական Անտիօքի
2 - 1-ով :

Պուրճ - Համուտ յաղթական Տրխոյլ-
սի 6 - 0-ով :

Երկուշարթի կէս օրէն յետոյ խումբ
բազմութիւն մը փութացած էր մարզա -
դաշտ . Բ. կարգի ախոյեանութիւնը կը
չահի Ալեքսանտրէթի Մ. ճիւղը որ կը
յաղթէ Պուրճ - Համուտի 2 - 1-ով : Իսկ
Ա. կարգի խումբերուն ախոյեանութիւնը
կը չահի Դամասկոսի խումբը որ Հայկեայի
Մ. ճիւղին կը յաղթէ 4 - 1-ով :

Ա. կարգի խումբերու ախոյեան Դա-
մասկոսի Մ. ճիւղը ստացած է գեղեցիկ
բաժակ մը նուիրուած Տիկին Սաշատուր
Շահէնի կողմէ . իսկ Բ. կարգի խումբե-
րու ախոյեան Ալեքսանտրէթի խումբը
նոյնպէս բաժակ մը ստացած է, նուէր՝
Տոքթ. Ճիտէճեանի — երկուքն ալ յանձ-
նուած օրուան թագուհի Տիկին Ն. Աթա-
նասեանի ձեռքով :

Երեկոյին բոլոր մարզիկներն ու սկա-
ուանները հաւաքուած են ազգային ման-
կապարտէզի սրահը . խօսած են Հ. Մ. Լ.
Մ. Ի Պոլսոյ ծանօթ վարիչներէն Վ. Մ.
Փափաղեան որ այժմ Սուրիա կը գտնուի,
Տոքթ. Յ. Գասապեան՝ Հ. Մ. Լ. Մ. Ի
տեղւոյն Սկաուտական Յանձնախումբին
ատենապետը, Երջանային Վարչութեան
ներկայացուցիչը, եւն. :

ՀԱՅ ՍԿԱՈՒՏ. — Մեր սրտագին շը-
նորհաւորութիւնները Սուրիոյ եղբայրնե-
րուն այս գեղեցիկ ձեռնարկին համար :

× Ապրիլ 8-ին Չահլէի մէջ տեղի ու-
նեցած է Սուրիոյ եւ Լիբանանի հեծելա-
նիւի արագութեան մրցումը հաղար մէթ-
րի վրայ . Հ. Մ. Լ. Մ. Ի անդամ Յակոբ
Պալքճեան շահած է այս տարի եւս սոյն

ախողոսր յաղթելով ծանօթ հեծելան -
ւորդներու :

Ֆ Ր Ա Ն Ս Ա

Հ. Մ. Լ. Մ. Ի Ընդհ. Պատգամաւորա-
կան Ժողովի նախագահ, Կեդր. Վարչու-
թեան լիազօր - ներկայացուցիչ Տիար Ն.
Օհանեանի ջանքերով վերջնականապէս
վերահազմուած է Հ. Մ. Լ. Մ. Ի Ֆրան-
սայի Երջանային Վարչութիւնը :

Երջ. նորակազմ Վարչութեան կը
մասնակցին՝

Հայր Սահակ Տէր - Մովսէսեան՝ նա-
խագահ :

Տիար Ա. Չաքրեան	Ատենապետ
» Ժ. Եղաճուրեան	Ատենաղալիք
» Կ. Ալէմշահ	Գանձապահ
» Գ. Յակոբեան	Խորհրդի անդամ
» Գ. Մէրճանօֆ	»
» Գ. Օհանէսեան	»
» Պ. Չաքրճեան	»
» Վ. Արուլեան	»

Խմբագրութիւնս, այս գեղեցիկ առ-
թիւ կորով, յաջողութիւն ու յարատեւու-
թիւն կը մաղթէ :

ԻՏԱԼԻԱ

Ապրիլ 20-ին Միլանոյի « Փոստաթ-
սիա » խումբին կազմակերպած մրցումին
մէջ Ստեփան Սրապեան « թեթեւ դասա-
կարդ » ի ծանրութիւն վերցնելու մրցում-
ներուն առաջնութիւնը շահած է հետեւ-
եալ արդիւնքներով . —

Աջ ձեռքով՝ 50 քիլօ, ձախ ձեռքով՝ 50
քիլօ, գանդաղօրէն՝ 65 քիլօ, զոյգ ժա-
մանակով՝ 65 քիլօ, ուստասումով՝ 95
քիլօ :

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՕԴԱՆԱԻՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ՉԱՐԳԱՅՈՒՄԸ

Հայաստանի Կոմունիստ կուսակցու-
թեան Կեդր. Կոմիտէի որոշումով կազմա-
կերպուած է Օդանաւորդական Ակումբ
մը : Այս ակումբը իր գոյութեան կարճ
չրջանին, հակառակ դժուարին պայման-
ներու կարեւոր աշխատանքներ է կատա-
րած շարք մը քաղաքներու մէջ օդանաւե-
րու յատուկ կայաններ շինելով, օդանա-
ւորդներ պատրաստելով :

Արդէն իսկ պատրաստուած են 11 օ-
դանաւորդներ . զպրոցի ուսուցիչներէն
օդանաւային մեքենաներու հրահանգիչ -
ներ : Բացուած են օդանաւորդներու դա-
սընթացքներ, թուիչքի յատուկ զպրոցներ
եւ այլն :

Հայաստանի սկաուտներէն 713 պա-
տանիններ այս միջոցիս կ'ուսանին օդանա-
ւերու մեքենականութիւնը :

Ոչ եւս է Արշակ Զաֆարեան որ մեր Ալֆորվիլի (Փարիզի ենթաշրջան) Մասնահիւղի եղբայրները հողին յանձնեցին 23 տարեկան ծաղիկ հասակին մէջ: Կը կորսնցնենի իրմով աչքառու կոփամարտիկ եւ փութպոլիստ մը: Քթին մէջ ոսկորի մը տեղափոխութեան մը պահուն մահացաւ:

Մեր եղբայրական ցաւակցութիւնները իր կողակցին, եղբօրը, աղջկանը, պարագաներուն ու Ալֆորվիլի մարզիկ քէ սկաուտ եղբայրներուն:

Հ. Մ. Ը. Մ. ԵԱՆ ԸՆՏԱՆԻՔ

Պէյրուս, 22-4-934

Մեր սիրեցեալ Ազգային Պեա,
Վշտահար Գրիգոր Յակոբեանին.

Սրտի խորունկ կսկիծով լսեցինք Ձեր գաւկին դառնաղէտ կորուստը. կը զգանք Ձեր ցաւին ու կորուստին մեծութիւնը ու հազիւ կը համարձակինք քանի մը մխիթարական բառ գտնել մեղմելու համար ցաւին երայրքը մեր սիրելի Սկաուտապետին: Սուրբ հոգիին մխիթարութիւնը կը հայցենք Ձեզի, որ սա տատասկի հովիտէն կրցանք ծաղիկ մը նուիրել Աստուծոյ դրախտին վայելչութեանը համար: Այս հասարակ ու ծանծաղ կեանքին մէջ, կը հաւատանք որ Դուք Ձեր մխիթարութիւնը պիտի գտնէք Ձեր բազմաթիւ գայլուկ

ու սկաուտ գաւակներուն մէջ, որոնք կազմուած են նոյնպէս Ձեր շունչովն ու հոգիովը:

Մեր սիրելի՛ ու սգակի՛ր Սկաուտապետ, գիտենք, որ իբրեւ *ասպետ մարզիկ* մը եւ չարքաշ ու վեհանձն սկաուտ մը գիւնուած էք, ու պատրաստ կեանքի անակրկալ հարուածներուն դէմ, ու գիտէք ինքզինքնիդ մխիթարել, սակայն, մեր այս քանի մը տողերուն նպատակն է միմիայն մասնակցիլ Ձեր սրբազան վշտին:

Կը խնդրենք որ թարգմանը ըլլաք մեր վշտին Ձեր վշտահար Տիկնոջ մօտ:

Խորին վշտակցութեամբ
Ի դիմաց

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Սուրբոյ եւ Լիբանանի
Շրջ. Վարչութեան
Ատենապետ՝ ՏՌԲԹ. ՔՈՒԼԱՔԵԱՆ
Քարտուղար՝ Ս. ԲԱԲԱՆԵԱՆ

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Ամենավերջին պահուն ախուր տեղեկութիւններ ստացած ենք Յունաստան՝ Աթէնքի Հ. Մ. Ը. Մ. ահան կեանքէն: Անմիջապէս տեղեկացուցինք Հ. Մ. Ը. Մ. ի Ընդհ. Պատգամաւորական ժողովի նախագահ, Կեդր. Վարչութեան լիազօր ներկայացուցիչ՝ Տիար Ն. Օհանեանին, Ազգային Պետ. Եզրայր Գ. Յակոբեանին: Մեր Աթէնքի ղեկավար Հ. Մ. Ը. Մ. ահաններէն կը խնդրենք սպասել Կեդրոնի հրահանգներուն որ չ'ուշանայ: Մինչ այդ կը թելադրենք խուսափել ծայրայեղութիւններէ, իսկ օրուայ Շրջ. Վարչութեանէն կը խնդրենք չի ծանրացնել ներկայ դոյժովի ճակտուն գործերով: Այդ մէկը Ո՞ր: Կը հասկնաք անշուշտ:

ՖՐԱՆՍԱ

Հ. Մ. Ը. Մ. Սկաուտ. Վերին Մարմինը օգտուելով Հոգեզայտեան եռօրեայ սօնէն, Մարտէյլ ազգարկել որոշած է սկաուտ. թոուցիկ - բրօրականտի խումբ մը, զխաւորութեամբ Ազգ. Պետին, ընկերակցութեամբ Սկաուտ. Վերին Մարմնոյ անգամներուն, ինչպէս նաև Փարիզի խումբերու ներկայացուցիչներուն: Մարտէյլի մասնաճիւղը մեծ պատրաստութիւն տեսած է ընդունելու Միութեանս Հիմնադիր - Ազգային Պետն ու իր հետեւորդները:

ՎԱԼԱՆՍ

Սկաուտ. Վերին Մարմինը կը խնդրէ Ձեզմէ լուս չի մնալ: Այսքան միայն:

ՓՈՒՍԱՆ ՍՏԱՅԱԳՐԻ

Ստացանք. —

- Պր. Շալմեան (Պերլին), 30 ֆր.:
- Պր. Գըյընեան (Պերլին), 30 ֆր.:
- Պր. Ռաֆաէլեան (Պերլին), 30 ֆր.:
- Պր. Գասպարեան (Անիէն), 25 ֆր.:
- Պր. Զաքընեան (Քոլումպ), 25 ֆր.:
- Պր. Փափագեան (Մարտէյլ), 100ֆր.:
- Վիլիսի Մ. Բիւզ 40 ֆր.:
- Պր. Սամուէլեան Վ. (Րօնի), 25 ֆր.:

ՍՏԱՅԱՆՔ

ՌԱԶՄԻԿ քիւ 1 եւ 2: Պաշտօնաքերք Հայ Կամաւորներու եւ Մարտիկներու Միութեան: Կիսամսեայ: Հասցէ՝ 42, որտը լա ժոնֆիէն. Փարիզ: Տարեկան բաժնեգին 20 ֆր., վեցամսեայ՝ 10 ֆր.: Չեմֆէ հատը 50 սանթիմ:

ՆԵՐՔԻՆ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ Հ. Մ. Ը. Մ. ի Սուրիոյ եւ Լիբանանի շրջանի:

ՎԷՄ. — Հանդէս Մշակոյթի եւ Պատմութեան: Խմբագիր Ս. Վրացեան. 1934, 1, 2, 3 քիւերը: Հասցէ՝ 4, Սֆուար Լէօն տը Պերքալօ, Քուրպըվուս, Սէն, Ֆրանս:

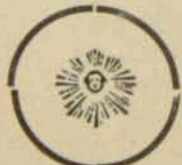
« ՀԱՅ ՍԿԱՈՒՏ » Ի ՄՆԱՅՈՒՆ
ԱՇԽԱՏԱԿԻՑՆԵՐՈՒ ՅԱՆԿԸ

- Պր. Գ. Մէրճանօֆ, նիւք՝ Ընդհ. Մարմնակրք.:
- Պր. Յով. Գ. Պապէսեան, նիւք՝ Գիտութիւն, Արհեստ, Աշխարհագրութիւն:
- Պր. Մ. Մալումեան, նիւք՝ Ընդհ. Մարմնակրք.:
- Պր. Պ. Զաքընեան, նիւք՝ Ընդհ. Մարմնակրք.:
- Պր. Ժ. Եղաճումեան, նիւք՝ Միջ., Ազգ. Մարզ. Կեանք:
- Պր. Գ. Օհանեանեան, նիւք՝ Հ. Մ. Ը. Մ. ահանութիւն:
- Պր. Վ. Անդրէասեան, նիւք՝ Օգնատարդութիւն:
- Պր. Ք. Ժպտունի, նիւք՝ Սկաուտիզմ:
- Եղբ. Հ. Աբէլեան, նիւք՝ Բուսաբանութիւն եւ Սկաուտիզմ:
- Եղբ. Ս. Պերպէրեան, նիւք՝ Սկաուտիզմ:

(Շարունակելի)

ՄԻՈՒԹԻՒՆ. — Պաշտօնաքերք Հ. Բ. Ը. Մ. ԻԳ. Տարի, քիւ 166, Մարտ - Ապրիլ, 1934. Ի Փարիզ:

ԱԼԻՔ. — Ազգ. Բաղ. գրական շաբաթաքերք, Գ. Տարի, քիւ 147, Թէհէրան, Պարսկաստան:

ԱՄԷՆՔԻ ՍԱԿԱՆ

ԳՈՒՐԳԷՆ ԱԼԷՄՇԱՀԻ ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԵՄԻՆ
ԼՍԵԼՈՒ ՀԱՅ ՄԵՇԱԳՈՅՆ ԵՐԱԺԻՇՏՆԵՐԸ

2 ՅՈՒՆԻՍ ԺԱՄԸ ԶԻՒՆ